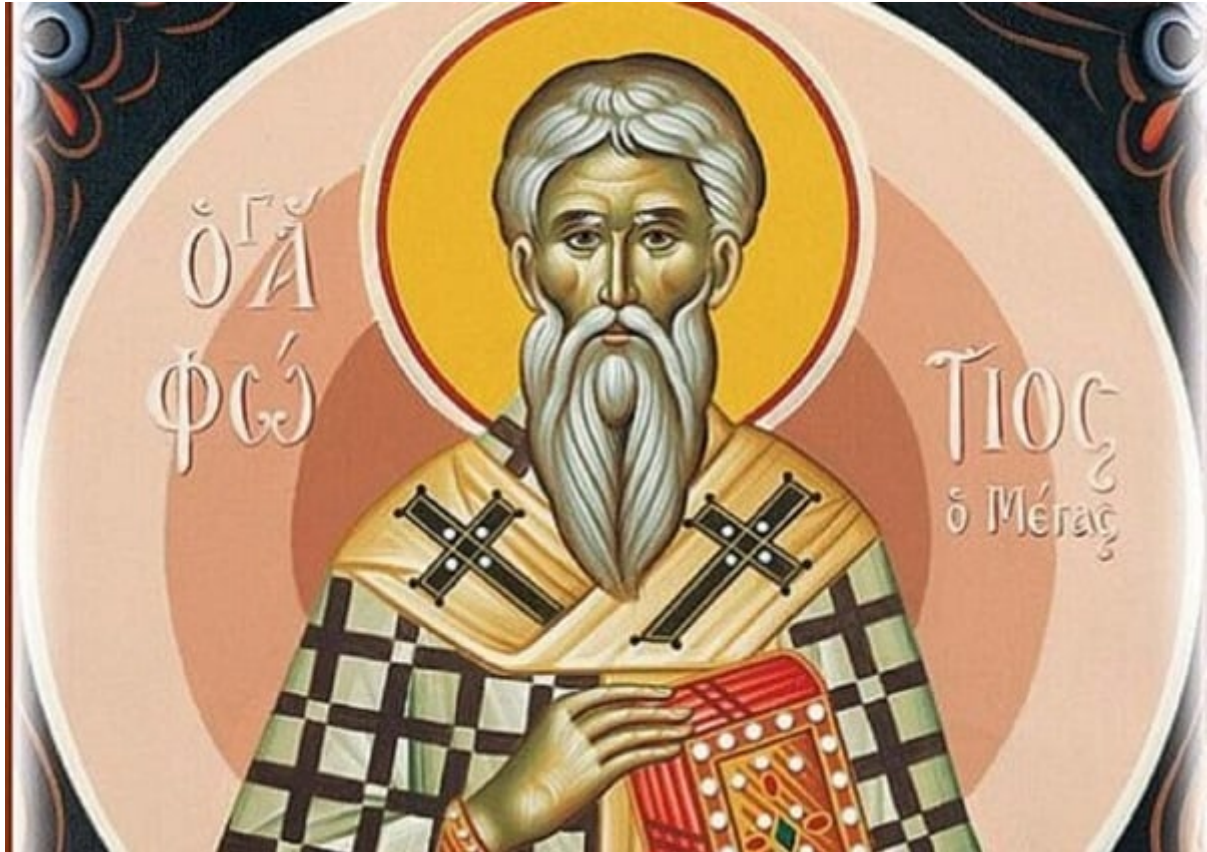

Άγιος Φώτιος ο Μέγας: Κάθε άνθρωπος πρέπει ν' αποφεύγει το ψεύδος, κυρίως όμως οι κυβερνήτες!

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Άγιος Φώτιος ο Μέγας

Προς τον εκλαμπρότατο και ενδοξότατο Μιχαήλ ηγεμόνα της Βουλγαρίας εκ Θεού αγαπημένο εν Κυρίω πνευματικό υιό

Συνέχεια από εδώ: <http://www.pemptousia.gr/?p=393732>

84. Το να ονειδίζη κανείς συγχρόνως ευεργεσίες και συμφορές, να θεωρήσ ότι δείχνει παρόμοια ελαφρότητα και απανθρωπιά.

85. Η απάτη σημαίνει παντού ομολογία ασθενείας. Αν γίνεται προς φίλους, είναι χείριστο κακό που δείχνει υπερβολική μοχθηρία. Αν πάλι γίνεται προς εχθρούς και πολεμίους, σε περίπτωση που δεν το γνωρίζουν από πριν, δεν απέχει από

στρατήγημα, όταν όμως τους γνωστοποιηθή η απαίτησις και αυτοί δεν την απορρίψουν, τότε απέχει πολύ από την παλληκαριά και την ανδραγαθία.

Γι' αυτό να μη μεταχειρίζεσαι απάτη ούτε προς τους πολεμίους που σε εμπιστεύονταν διότι, ακόμη και αν είναι πολέμιοι, αλλ' όμως δεν είναι λιγώτερο απατεώνας και πλανευτής αυτός που εξαπατά όσους τον εμπιστεύθηκαν.

86. Συνήθως τον προδότη οι άνθρωποι τον αγαπούν όταν προδίδη, αλλά τον μισούν όταν έχη προδώσει. Εσύ όμως να εξετάζης· αν κάποιος πρόδωσε αφού επιβουλεύθηκε κι έπαθε φοβερά από τους δικούς του, δεν είναι απίθανο να γίνη καλός φίλος· αν όμως πρόδωσε χωρίς να πάθη τίποτε, να τον θεωρήs εξ ίσου και δικό σου προδότη. Διότι το ν' ανταποδώs κακά σ' αυτούς που τον ελύπησαν, είναι ανθρώπινο πάθος· το να αρχίση όμως ο ίδιος κακούργημα, είναι ανίατη μοχθηρία.

87. Ο χρυσός αναποδογυρίζει όλα τα ανθρώπινα. Φύλαγε λοιπόν το έντιμο έθος της πατρίδος, θεωρώντας κι επιδεικνύοντας σε όλους άχρηστον τον χρυσό, που είναι ισχυρός επίβουλος για τους φίλους του.

88. Πρέπει όσα ενοχλήματά σου επέρχονται προσωπικώς, να τα υποφέρης ευχαρίστως και γενναίως, όσα πάλι επέρχονται στους υπηκόους, να τα αντιμετωπίζης με συμπάθεια και όχι με αναλγησία. Το πρώτο είναι δείγμα καρτερίας και ανδρείου φρονήματος, το δεύτερο είναι δείγμα αδιαφορίας και ανάξιο για την πρόνοια και φροντίδα του άρχοντος.

89. Να μη εκδικήσαι ομοφύλους εχθρούς· αυτό προβλέπει ο θεός* και φιλόανθρωπος νόμος, που είναι και πολύ χρήσιμος στα ίδια τα πράγματα. Εκείνος που εκδικείται, έχει πάλι σκληρότερο εχθρό, εκείνος όμως που ευεργετεί, ή κατασκευάζει ένα φίλο από εχθρό ή πάντως ένα πραότερο εχθρό.

90. Να μη παραβαίνης τίποτε από όσα αποφάσιsες να υποσχεθής σε άλλους. Διότι η ψευδολογία σε μερικά θέματα αποδεικνύει άπιστο όλο τον τρόπο και οι διαψευσθέντες δεν αισθάνονται εντροπή να ανταποδώsουν τα ίδια. Γι' αυτό λοιπόν κάθε άνθρωπος πρέπει ν' αποφεύγη το ψεύδος, κυρίως όμως οι κυβερνήτες· διότι οι άλλοι έχουν μερικές φορές σαν απολογία την αδυναμία, οι άρχοντες όμως δεν είναι δυνατό να αποφύγουν να αποδειχθούν με κάθε τρόπο όταν είναι μοχθηροί στις γνώμες.

* Ματθ. 5, 38 ε.

Η «Επιστολή προς Βούλγαρον Ηγεμόνα» του αγίου Φωτίου του Μεγάλου δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «Εποπτεία» τον Φεβρουάριο του 1992. Εισαγωγή, μετάφραση, σημειώσεις Παναγιώτης Κ. Χρήστου. Αναδημοσίευση από την ιστοσελίδα
Myriobiblos
Βιβλιοθήκη:

http://www.myriobiblos.gr/texts/greek/fotios_epistoli.html

Πηγή: pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)